

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าของการใช้ซิงค์ต่ออาการคลื่นไส้ ชี้อ่อน อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปอดกลุ่มที่ได้รับยาเคมีบำบัดในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) แบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest-posttest design) ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติดังกล่าว จำนวน 19 ราย ปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัย 10 ราย เนื่องจากไม่ชอบรสชาติซิงค์ 2 คน มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนมากไม่สามารถรับประทานอะไรได้ 5 ราย เปลี่ยนแผนการรักษาในการมารับยาเคมีบำบัดชุด 4 จำนวน 3 ราย ดังนั้นในการศึกษานี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย แบบประเมินอาการคลื่นไส้ ชี้อ่อน อาเจียน ผู้วิจัยใช้แบบประเมินอาการคลื่นไส้ ชี้อ่อน อาเจียน (The Rhodes Index of Nausea and Vomiting Form □ [INV-2]) ตามแนวคิดของโรดส์ และคณะ (Rhodes et al., 1987) ที่บุษบา สมใจวงศ์ (2544) ดัดแปลงจากฉบับภาษาไทยของรัชมิ นามจันทร์ (2535) เป็นแบบประเมินอาการคลื่นไส้ ชี้อ่อน อาเจียนในแต่ละวันที่กลุ่มตัวอย่างสามารถประเมินได้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ แบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับอาการคลื่นไส้ 3 ข้อ ได้แก่ ความถี่ ระยะเวลา และความทุกข์ทรมาน อาการชี้อ่อน 2 ข้อ ได้แก่ ความถี่ และความทุกข์ทรมาน และอาการอาเจียน 3 ข้อ ได้แก่ ความถี่ ปริมาณอาเจียน และความทุกข์ทรมาน ซึ่งคำตอบเกี่ยวกับความทุกข์ทรมานใช้มาตราส่วนประมาณค่าแบบประเมินค่า (rating scale) มีลักษณะเป็นเส้นตรงในแนวนอน มีความยาว 10 เซนติเมตร ค่าคะแนนของความทุกข์ทรมานในแต่ละอาการจะมีค่าตั้งแต่ 0-10 โดย 0 หมายถึงไม่มีความทุกข์ทรมานเลย จนถึง 10 หมายถึงมีความทุกข์ทรมานมากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจะต้องขีดเส้นตรงในแนวตั้งที่ลงบนมาตรวัดความรู้สึกทุกข์ทรมานที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งเข้าจนทดสอบความเชื่อมั่นแบบทดสอบซ้ำ (test-retest method) โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 คู่มือการใช้ซิงค์เพื่อบรรเทาอาการคลื่นไส้ ชี้อ่อน อาเจียน สำหรับผู้ป่วยมะเร็งปอดกลุ่มที่ได้รับ

การรักษาด้วยยาเคมีบำบัด ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจึง
 แห่งสำเร็จรูป ซึ่งผู้วิจัยทำการชั่งตวงด้วยเครื่องชั่งตวงที่ได้มาตรฐานให้ได้ปริมาณชั่งแห้ง 250
 มิลลิกรัมต่อซอง

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ย ความถี่ ระยะเวลา และความทุกข์ทรมานของอาการคลื่นไส้ของผู้ป่วยมะเร็ง
 ปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัดหลังการใช้ซิงไม่ลดลง
2. ค่าเฉลี่ย ความถี่ และความทุกข์ทรมานของอาการขย้อนของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่
 ได้รับยาเคมีบำบัดหลังการใช้ซิงไม่ลดลง
3. ค่าเฉลี่ย ความถี่ ปริมาณ และความทุกข์ทรมานของการอาเจียนของผู้ป่วยมะเร็งปาก
 มดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัดหลังการใช้ซิงไม่ลดลง

เมื่อศึกษาผลการวิจัยจำแนกเป็นรายบุคคล และวันที่ได้รับยาเคมีบำบัด พบว่าจึงมีผลต่อ
 อาการคลื่นไส้ ในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัดใน วันที่ 1 และ 2 โดยไม่ทำให้เกิดอาการ
 คลื่นไส้ในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีอาการคลื่นไส้อยู่แล้ว และมีผลให้ความถี่ของอาการคลื่นไส้ลดลงในรายที่
 มีอาการคลื่นไส้มาก่อน ส่วนวันที่ 3 ของการได้รับยาเคมีบำบัด จึงไม่มีผลต่อความถี่ของอาการคลื่นไส้
 ด้านผลของซิงต่ออาการขย้อนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัด พบว่าความถี่ของอาการ
 ขย้อนไม่ลดลง แต่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอาการขย้อนอยู่แล้วพบว่าจึงมีผลทำให้ความทุกข์ทรมานจาก
 อาการขย้อนลดลง และด้านผลของซิงต่ออาการอาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัด
 ในวันที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีอาการอาเจียนเมื่อได้รับจึงพบว่าไม่มีอาการอาเจียนเหมือนเดิม แต่
 ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอาการอาเจียนเมื่อได้รับจึงพบว่าความถี่ ปริมาณ และความทุกข์ทรมานจากอาการ
 อาเจียนหายไป แต่วันที่ 2 และ 3 ของการได้รับยาเคมี จึงไม่มีผลต่อการลดลงของอาการอาเจียน

จากการอภิปรายผลการศึกษารายบุคคลจะพบว่าการที่ผลของซิงต่ออาการคลื่นไส้ ขย้อน
 อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัดไม่ลดลง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มี
 อาการดังกล่าวอยู่แล้วในช่วงของการให้ยาเคมีบำบัดครั้งที่ 3 (กลุ่มควบคุม) และเมื่อได้รับจึงในการให้
 ยาเคมีบำบัดครั้งที่ 4 (กลุ่มทดลอง) อาการคลื่นไส้ ขย้อน อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยา
 เคมีบำบัดยังคงไม่มีเช่นเดิม ทำให้ผลของซิงต่ออาการคลื่นไส้ ขย้อน อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก
 ที่ได้รับยาเคมีบำบัดไม่ลดลง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับยาแก้คลื่นไส้ ขย้อน อาเจียนร่วมกับการ
 ให้ยาเคมีบำบัดในครั้งที่ 3 และ 4 โดยได้รับยา onsia จำนวน 3 ราย (ร้อยละ 33.3) และได้รับยา
 onsia และ plasil จำนวน 6 ราย (ร้อยละ 66.7) ซึ่งยาดังกล่าวทำหน้าที่ยับยั้งการจับกันระหว่างซีโร
 โต닌และตัวรับซีโรโตนินในกลไกการเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน (เอื้ออมแซ สุขประเสริฐ, 2554) จึงทำ
 ให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีอาการดังกล่าว ส่วนในรายที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียนนั้นผลของซิงต่อ

อาการดังกล่าวลดลงในวันที่ 1 ของการให้ยาเคมีบำบัด ส่วนอาการชื่อย่อนพบว่าความทุกข์ทรมานต่ออาการดังกล่าวลดลง แต่เนื่องจากขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มาก อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การทดสอบทางสถิติไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจน รวมทั้งความถี่ของอาการอาเจียนนอกจากจะเกิดจากฤทธิ์ของยาเคมีบำบัดและสิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับการได้รับเคมีบำบัดแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปริมาณอาหารที่มีอยู่ในกระเพาะอาหารและการหดตัวของกล้ามเนื้อกระบังลมด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าในระหว่างได้รับยาเคมีบำบัดเมื่อมีอาการอาเจียน ถ้างดรับประทานอาหาร เครื่องดื่มทุกอย่าง และอยู่นอนอยู่นิ่งๆ เพื่อไม่กระตุ้นให้ระบบทางเดินอาหารเคลื่อนไหวจะทำให้ไม่เกิดอาการอาเจียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น การรับประทานจึงน่าจะเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีอาการคลื่นไส้ แต่ยังไม่มีอาการชื่อย่อน หรืออาเจียน และน่าจะได้ผลดีในช่วงวันแรกของการได้รับยาเคมีบำบัดซึ่งผู้ป่วยยังไม่มีอาการดังกล่าวมากนัก

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. การบรรเทาอาการคลื่นไส้ ชื่อย่อน อาเจียน ควรมีการนำเอาจึงมาเป็นทางเลือกให้กับผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดด้วย โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีอาการคลื่นไส้ในช่วงวันแรกๆ เพื่อหลีกเลี่ยงอาการชื่อย่อน อาเจียนที่จะตามมา
2. จึงเป็นสมุนไพรที่หาได้ง่ายตามบ้าน และท้องตลาด จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการบรรเทาอาการคลื่นไส้ ชื่อย่อน อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัดได้
3. ผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ และการทำวิจัยในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จึงในการบรรเทาอาการคลื่นไส้ ชื่อย่อน อาเจียนต่อไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด และจำกัดเฉพาะผู้ป่วยที่มารับยาเคมีบำบัดครั้งที่ 3 เปรียบเทียบกับครั้งที่ 4 ซึ่งมีจำนวนน้อย อาจทำให้การแปลผลการวิจัยและอ้างอิงนำไปใช้กับประชากรอาจมีความคลาดเคลื่อนได้
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงผลของจึงต่ออาการคลื่นไส้ ชื่อย่อน อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกที่ได้รับยาเคมีบำบัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างต้องรับประทานจึงแห้งสำเร็จรูปตามจำนวนที่

กำหนด เป็นการกระตุ้นการทำงานของระบบทางเดินอาหาร อาจส่งผลทำให้ผู้ป่วยเกิดอาการคลื่นไส้
 ขย้อน อาเจียนได้ ผู้ป่วยส่วนหนึ่งจึงปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย

3. ซึ่งมีรสชาติที่เผ็ดกลุ่มตัวอย่างบางรายจึงปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยเนื่องไม่ชอบรสชาติขิง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยซ้ำในระยะยาวเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้น และศึกษาทุกครั้งของการได้รับยาเคมีบำบัด รวมถึงผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบที่เกิดจากการรับประทานขิง
2. ควรมีการศึกษาในลักษณะเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้ โดยศึกษาในผู้ป่วยมะเร็งชนิดอื่น และ/หรือในสถานพยาบาลอื่น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้อ้างอิงในกลุ่มประชากรได้อย่างกว้างขวาง และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น